

Zgierz, dnia 30.08.2024

Do Przewodniczący Rady Miasta
Zgierza

Informacja prawna

Pytanie: Czy Rada Miasta Zgierza może podjąć uchwałę w sprawie zmiany Statutu Miasta Zgierza w zaproponowanym kształcie tj:

„§ 15. I Sesje otwiera, prowadzi i zamyka Przewodniczący Rady lub jeden z wiceprzewodniczących wskazanych przez Przewodniczącego Rady”

Uzasadnienie

Punktem wyjścia do analizy prawnej zaproponowanej zmiany jest art. 19 ust. 2 Ustawy o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2024 roku poz. 609, 721) wraz z ukształtowanym już orzecznictwem sądów administracyjnych.

Art. 19 ust. 2 u.s.g., stanowi: *„Zadaniem przewodniczącego jest wyłącznie organizowanie pracy rady oraz prowadzenie obrad rady. Przewodniczący może wyznaczyć do wykonywania swoich zadań wiceprzewodniczącego. W przypadku nieobecności przewodniczącego i niewyznaczenia wiceprzewodniczącego, zadania przewodniczącego wykonuje wiceprzewodniczący najstarszym wiekiem”*

Analiza *prima facie* przepisu może wywoływać przekonanie, iż przewodniczący może wyznaczyć do wykonywania swoich zadań wiceprzewodniczącego w każdym przypadku, kiedy uznałby to za stosowane nawet biorąc fizyczny udział (przewodniczący) w posiedzeniach rady. Nie wolno stracić z pola uwagi zakresu zadań w kształcie zaproponowanym w projekcie uchwały tj. „otwierania”, „prowadzenia”, „zamykania” sesji.

W zaproponowanym projekcie uchwały wprost zawiera się wola tzw. *scedowania* obowiązków przewodniczącego związanych z kierowaniem sesją rady miasta na rzecz wiceprzewodniczącego **bez wyraźnej przyczyny** a przede wszystkim **bez nieobecności przewodniczącego**, która to nieobecność uzasadniałaby takie działanie.

Opisany powyżej problem rozstrzygnięty został jednak przez orzecznictwo – wypowiedział się w tym zakresie już w 2016 roku Wojewódzki Sąd Administracyjny – za aktualna tezą WSA *„nie ma przy tym znaczenia, czy przyczyna nieobecności ma charakter obiektywny (np. siła wyższa) czy subiektywny (nieobecność zawiniona przez przewodniczącego). Gdyby jednak przewodniczący był na Sali obrad, to ten wiceprzewodniczący nie mógłby prowadzić zamiast niego obrad rady* (por. np. wyrok WSA z Gorzowie Wielkopolskim z 20 października 2016 r., sygn. II SA/Go 404/16, LEX nr 2150942).

Wreszcie sam **Naczelny Sąd Administracyjny** w wyroku z dnia 28 lutego 2023 roku sygn. akt **III OSK 7036/21** w aktualnej tezie ostatecznie rozwił wszelkie wątpliwości związane z wykładnią art. 19 ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym wskazując: *„Wobec językowej*

niejednoznaczności¹ przepisów art. 19 ust. 2 i art. 20 ust. 1 i 3 u.s.g. wiceprzewodniczący rady gminy przejmując, **w razie nieobecności przewodniczącego**, jego zadania w tym także prawo zwoływania zwyczajnych i nadzwyczajnych sesji rady gminy” (LEX nr 3505135).

Wziąć należy pod uwagę fakt, iż przedmiotowe rozstrzygnięcie Naczelnego Sądu Administracyjnego jest z 2023 roku, a więc podkreślona zostaje jego aktualność (konkretnie tezy). Rolą sądów administracyjnych a w tym przede wszystkim Naczelnego Sądu Administracyjnego jest dokonywanie wykładni ustaw w tym ustawy o samorządzie gminnym – właśnie wątpliwości natury redakcyjnej skłoniły NSA do wydania rozstrzygnięcia, zaś ewentualne działanie rady gminy *a contrario* do tezy orzeczenia NSA stanowi naruszenie ustawy o samorządzie gminnym w zakresie art. 19 ust. 2.

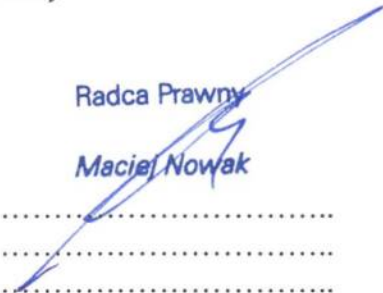
Tym samym podjęcie uchwały w zaproponowanym kształcie skutkować może sankcją nieważności takiej uchwały zgodnie z art. 91 u.s.g.

Art. 91. 1. *Uchwała lub zarządzenie organu gminy **sprzeczne z prawem są nieważne**. O nieważności uchwały lub zarządzenia w całości lub w części orzeka organ nadzoru w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia doręczenia uchwały lub zarządzenia, w trybie określonym w art. 90.*

2. *Organ nadzoru, wszczynając postępowanie w sprawie stwierdzenia nieważności uchwały lub zarządzenia albo w toku tego postępowania, może wstrzymać ich wykonanie.*

Wobec powyższych okoliczności zespół radców prawnych GMZ negatywnie rekomenduje podjęcie uchwały w sprawie zmiany statutu o treści „§ 15. 1 Sesje otwiera, prowadzi i zamyka Przewodniczący Rady lub jeden z wiceprzewodniczących wskazanych przez Przewodniczącego Rady”

Radca Prawny
Maciej Nowak

¹ O tej językowej niejednoznaczności faktycznie wypowiedział się opiniujący w niniejszej informacji prawnej